

Брижинська М.С.

Харківська державна академія дизайну і мистецтв.

ХЕРБ ЛЮБАЛІН – ВІДОМИЙ ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙНЕР АМЕРИКИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ

Анотація. У статті проводиться аналіз та характеристика творчої діяльності відомого графічного дизайнера Америки другої половини ХХ ст. Розглядається вплив спадщини робіт Херба Любаліна на сучасний графічний дизайн.

Ключові слова: графічний дизайн, комерційний дизайн, логотип, типографіка, шрифти.

Аннотация. Брижинская М.С. Херб Любалін – известный графический дизайнер Америки второй половины ХХ века. В статье проводится анализ и характеристика творческой деятельности известного графического дизайнера Америки второй половины ХХ века. Рассматривается влияние наследия работ Херба Любаліна на современный графический дизайн.

Ключевые слова: графический дизайн, коммерческий дизайн, логотип, типографіка, шрифты.

Annotation. Bryzhinskaya M.S. Herb Lyubalin – known American graphic designer of the late twentieth century. The article analyzes the characteristics and creativity known American graphic designer of the late twentieth century. The influence of heritage works Herb Lubalin on modern graphic design.

Keywords: graphic design, commercial design, logo, typography, fonts.

Постановка проблеми. У другій половині ХХ ст. графічний дизайн Америки зробив великий ривок і динамічно розвивався у цей час. Знаменитий американський графічний дизайнер, шрифтограф і фотограф Херб Любалін був одним з перших Нью-Йоркських дизайнерів, якому вдалося показати на практиці, як різні ідеї передавалися публіці за допомогою графічного дизайну. Майстер логотипу та типографіки Херб Любалін у другій половині ХХ ст. створював шедеври, які й сьогодні є зразком високого професіоналізму для сучасного графічного дизайну.

Мета роботи полягає у дослідженні історичного розвитку та аналізу творчої діяльності Херба Любаліна – відомого графічного дизайнера Америки другої половини ХХ ст. В статті розглядається вплив спадщини робіт Херба Любаліна на сучасний графічний дизайн.

Результати дослідження.

Матеріали статті можуть бути використані при проведенні лекційних занять з дисципліни «Історія графічного дизайну» у студентів дизайнерських спеціальностей.

Викладення основного матеріалу дослідження.

Герберт Фредерік Любалін (17.03.1918 – 24.05.1981) народився, жив і працював в Нью-Йорку. Ім'я Херба Любаліна (Рис. 1) вписано в історію графічного дизайну Америки. Навряд чи хтось був краще відомий і більш високо оцінений в сфері дизайну. Одним з головних інструментів Любаліна була типографіка та робота зі шрифтами (Рис. 2), хоча сам дизайнер вважав, що термін «типографіка» не є визначальним поняттям по відношенню до його роботи. Він говорив, що те, чим він займається, не можна назвати типографікою в чистому вигляді, оскільки він не просто розміщує шрифти і літери на папері, але створює за їх допомогою наочні графічні образи. «...Труднощі типографіки в тому, що дизайнер повинен представляти в одному образі і послання, і мальовничу ідею. Іноді ця «гра» зі шрифтом закінчується втратою значної частини розбірливості. Дослідники вважають це плачевних стан справ, але, з іншого боку, захоплення від вигляду тексту компенсує невеликі труднощі в читанні...» – такими словами Херб Любалін характеризує своє захоплення типографікою [6]. Він віддавав перевагу терміну «typographics», який хоч і співзвучний слову «typography», але означає щось інше – створення дизайну за допомогою букв і використання літер в якості окремих графічних елементів. Інноваційні ідеї стали його головною метою та принципом створення графічних образів [6].

Професійна кар'єра Херба Любаліна почалася на початку 1940-х рр. коли він стає арт-директором в «Reiss Advertising», а потім протягом майже двадцяти років творча робота у «Sudler Hennesey Inc», де Херб Любалін з 1945 р. одночасно займав посаду віце-президента компанії [8].

У 1950-і в період розквіту графічного дизайну в Америці Херб Любалін включається в «розробку візуальних образів», коли кожен намагався вкласти свою творчість у створенні зразків комерційного дизайну. Майстер логотипу створював шедеври, в яких

Надійшла до редакції 05.03.2011

його ідеї ставали відомими широкій публіці. Його роботи прокладали шлях до серця, його ідеї ставали резонансними.

Наприкінці 60-х Герб Любалін зайняв пост арт-директора в журналі «Avant Garde». Дана посада надала Любаліну міцний фундамент для втілення в життя його художніх задумів. Працюючи тут, він створив шрифт «Avand Garde Gothic», що став відомим у всьому світі. Крім того, Любалін також створив шрифти «Lubali Graph» і «Ronda». Його захоплення шрифтографією знайшло своє відображення і в тому, що Любалін очолив відділ дизайну в «International Typeface Corporation» (ITC), а також журнал «U&L» (Upper Case and Lower Case), який в 70-80-х роках мав велике вплив на індустрію типографіки [7].

Херб Любалін удостоївся найпрестижніших нагород в області графічного дизайну. Одна з найбільш почесних нагород була присуджена дизайнеру в 1962 році, коли він був названий арт-директором року організацією «National Society of Art Directors». А в 1977 році ім'я Любаліна було включено в зал слави «New York Art Directors Club» [8].

Ключем його успіху стало віртуозне володіння типографією. Свої шрифтові роботи він не відносив до дизайну: сполученню заголовків, тексту та ілюстрацій. Арон Бернс називав це терміном «typographic» – розміщення назв на речах, які роблять їх незабутніми, тому у Герба Любаліна так добре виходили логотипи – він просто робив речі незабутніми [6].

Любалін у своїх кращих роботах шокував публіку своїм шрифтовим орієнтованим дизайном, експресивної та інноваційної типографією. Логотип журналу «Avant Garde» буквально виривається вперед стрімкими повторюваними формами літери «А» (Рис. 3). У логотипі «Mother&Child» можна побачити дитину, а в «Families» – дружню сім'ю (Рис.3).

Якщо слова – це шлях створення внутрішнього значення, наділення сенсом, то форма їх написання надає голос, колір, характер і індивідуальність цьому значенню. Слова, написи, заголовки, логотипи, доповнення до зв'язків і комбінацій, і віртуозні маніпуляції з текстом – все це типографіка Любаліна, до якої всі, врешті-решт, повинні були повернутися. «Типографський імпресаріо нашого часу» – американський телевізійний дизайнер – Лу Дорфсман називав його людиною, що «...глибоко вплинула і змінила наше бачення і сприйняття форм письма, слів, та й самої мови». Гарольд Хайс (редактор журналу «Есквайр») наступним чином висловив загальну точку зору: «Херб Любалін – це американська школа графічного експресіонізму!» [6].

Наділення сенсом простих текстових написів викликає захоплення, яке походить від зовнішнього вигляду та внутрішнього розуміння. Любалін використовував свій екстраординарний талант і смак, щоб перетворити слова та їхній зміст у візуальне повідомлення. Так він розвив типографіку від рівня ремесла до високого мистецтва.

У рекламному оголошенні, створеному на ідеї логотипу, контрастні літери, химерно переплітаючись,

є сусідами з набірним шрифтом, вбудованим у вільний простір.

Важливим етапом у творчому житті Херба Любаліна стало його захоплення дизайном шрифту. Правда, на цей шлях він ступив несподівано для себе, почавши займатися дизайном журналів. Як арт-директор, Любалін виробив нову концепцію подачі інформації в періодичному виданні – смугові фотографії робили розвороти масивними. Він спроектував і втілював на папері приголомшливий «Egos» на початку 1960-х (Рис. 4); розумний «Fact» (Рис. 5), багатий візуальними зв'язками, в середині 1960-х; пишний і нескромно соковитий «Avant Garde» наприкінці цього ж десятиліття. Складний образ журналу альтернативного мистецтва «Avant Gard» висловлював погляди, що суперечать громадській думці, він провокував і порушував. Журнал виявився тим самим масовим майданчиком для експериментів Любаліна, що не підпадають під комерційний тиск замовників. Обкладинки та розвороти «Avant Garde» стали основою так званого Нью-Йоркського типографічного експресіонізму – стилю Херба Любаліна (Рис. 6).

Саме з цим журналом пов'язують захоплення Любаліна шрифтовим дизайном. Почавши з вдалого логотипу, він розширив написання шрифту до повного алфавіту з великих літер для написання заголовків і оформлення обкладинок. У 1970-му виходить повна версія шрифту «Avant Garde», що отримала широку популярність завдяки великій кількості химерних міжсимвольних зв'язків і лігатур, таких необхідних для зміцнення візуального образу і створення щільного акцидентного набору (Рис. 8). Він став знаковим шрифтом 1970-х і отримав широке застосування в журналах, логотипах, рекламі [7]. У шрифті Serif Gothic, створеним Любаліном в 1974 році спільно з Тоні Ді Спанья, простежується розвиток головних ідей Avant Garde Gothic, які стали тенденціями 1970-х. – збільшення та зростання малих літер і максимальне використання гарнітурної площадки по вертикалі.

Для отримання комерційного ефекту кожному нову гарнітуру необхідно було максимально просунути на щільний шрифтовий ринок США. Так виникла ідея таблоїду «Upper and lower case» (U & lc), заснованого Любаліном і Бернсом в 1973 році. Це видання дозволило в повній мірі розкритися майстру в публікаціях, присвячених дослідженню складних відносин між словами, рядками, написами, шрифтом та їх змістом. Таку саморекламу для себе як арт-директора, редактора, видавця і дизайнера Любалін отримує через типографіку та дизайн журналу. Він якось зізнався: «Прямо зараз я маю те, що кожен дизайнер хоче, і лише деякі мають гарний добробут, щоб досягти цього. Я – свій власний клієнт. Ніхто не вказує мені, що і як робити».

Унікальність робіт Херба Любаліна в наші часи простежується в його послідовників, в орієнтуванні та сучасності його шрифтів. До сих пір шрифт «Avant Garde Gothic» використовують в логотипах, в шапках видань, в рекламних плакатах і модулях сучасні графічні дизайнери.

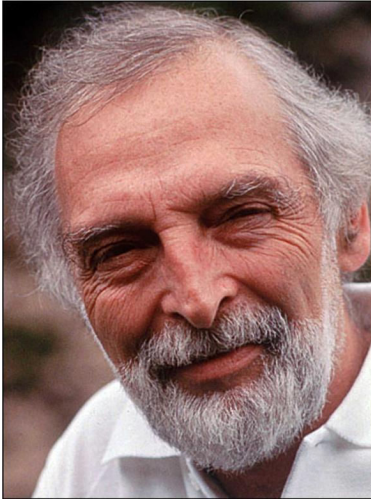

Рис. 1 Херб Любалін

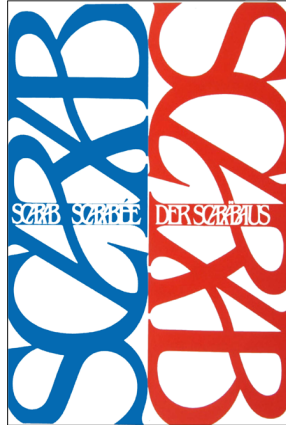

Рис. 2 Типографіка Херба Любаліна

Рис. 3 Логотипи журналів
«Mother & Child» і «Families»

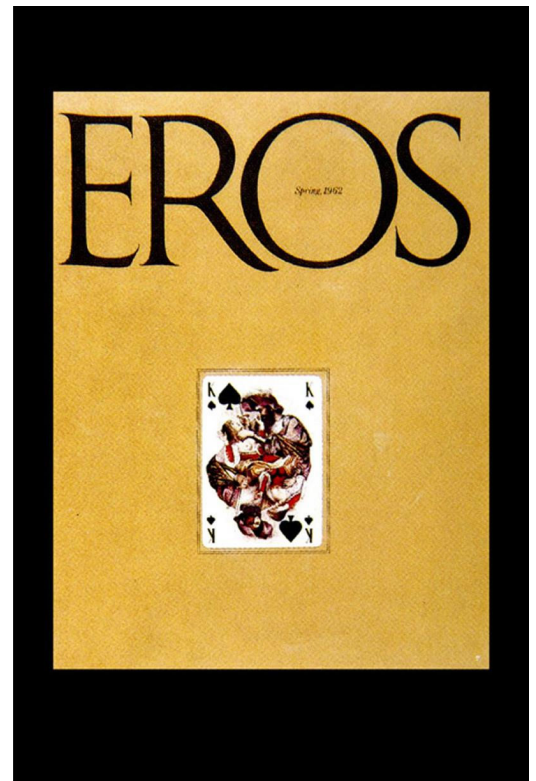

Рис. 4 Обкладинка журналу «Ерос»

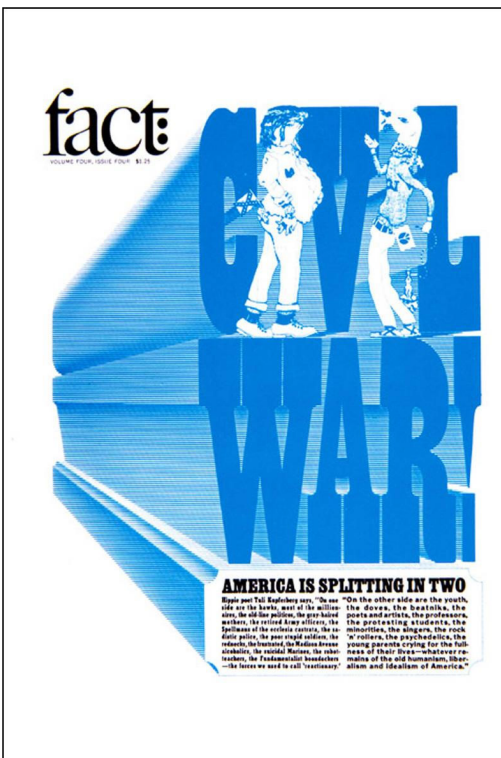

Рис. 5 Обкладинка журналу «Fact»

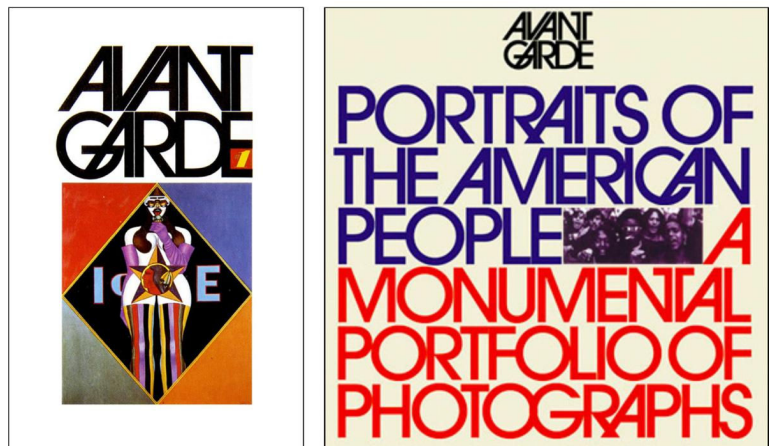

Рис. 6 Обкладинки журналу «Avant Garde»

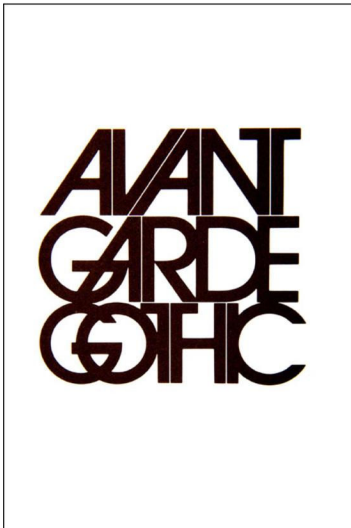

Рис. 7 Логотип та обкладинка журналу «Avant Garde»

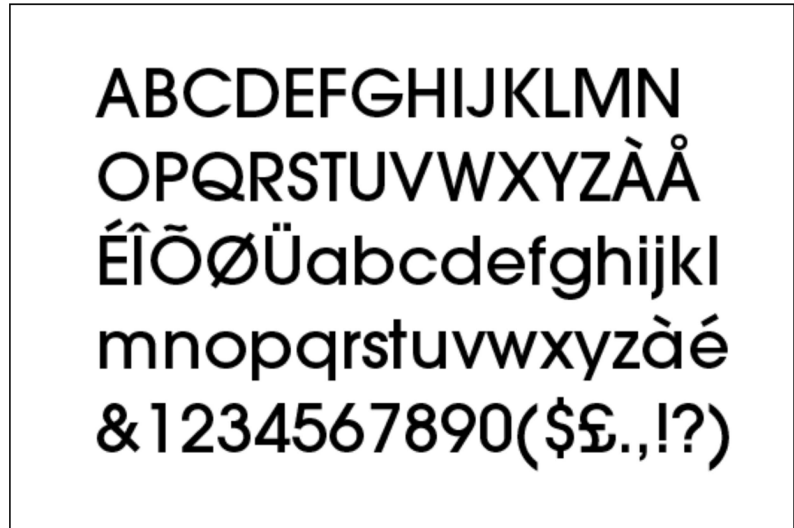

Рис. 8 Шрифт Avant Garde Gothic Medium

Висновок.

Херб Любалін зробив величезний вплив на американську типографіку, вніс гру, декоративність і «раціональний» готеск. Він не тільки значною мірою вплинув на розвиток графічного дизайну і шрифтового бізнесу другої половини минулого століття на Заході, але й став символом нового періоду в розвитку вітчизняного шрифтового проектування. Любалін відображає в своїх роботах візуальні образи шрифтового орієнтованого дизайну, експресивної та інноваційної типографіки. Його маніпуляції з текстом, дають змогу втілювати в собі візуальні концептуальні шедеври, наділені змістом і внутрішнім розумінням. Херб Любалін підняв типографіку від рівня ремесла до високого мистецтва і потужного середовища комунікації. І, нарешті, він підштовхнув наступні покоління дизайнерів порушувати дозволені межі і правила.

Подальший напрямок досліджень. Дана стаття є складовою частиною дослідження особливостей розвитку графічного дизайну Америки у другій половині ХХ століття.

Список використаних джерел:

1. Брингхерст Р. Основы стиля в типографике. / Роберт Брингхерст. Основы стиля в типографике. [Перевод с английского Г. Северской, А. Семенова, С. Пономаренко под редакцией В. Ефимова] – М.: Д. Аронов, 2006. – 432 с.
2. Кричевский В. Типографика в терминах и образах/ Владимир Кричевский. – Том 1: Типографика в терминах и образах. – М: Слово, 2000. – 144 с.
3. Кричевский В. Типографика в терминах и образах/ Владимир Кричевский. – Том 2: Типографика в терминах и образах. – М: Слово, 2000. – 158 с.
4. Меггс Ф. Б. Графический дизайн в Америке // Дизайн в Америке: Брошюра к выст. в Москве. – Вашингтон, 1989. – С. 32 – 39.
5. Ньюарк К. Что такое графический дизайн? / Квентин Ньюарк. – Что такое графический дизайн. [перевод И. В. Павловой] – М.: Астрель. 2005. – 255 с.: ил.
6. Робин У. Недизайнерская книга о дизайне. Основы дизайна и типографики для новичков. / Уильямс Робин – М.: Издательский дом ВЕСЬ. 2002. – 128 с.
7. <http://hotdesignfor.us/news/2010/11/22/skany-zhurnala-potipografike-ulc/>
8. <http://craftsouz.ru/blog/biography/195.html>